

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

MEGJEGYZÉSEK

*

Leül asztalom elé Lakásbérlő Polgár és a következőket mondja:

— Elbeszélem önnek lakásügyemet. Nem magam találtam ki, nincs nekem ehhez elég fantáziám, amit előadok, fájdalom, meg is történt. Sohase értettem meg az emberek kétségbeesését amiatt, ha a lakásuk veszedelemben forgott, most azonban már látom, hogy az idegek rombolására nincs hatósabb tortúra a lakásügyeknél.

— Nagyon rossz lakásban laktam eddig és augusztus hónapban megtudtam, hogy kaphatok egy kétszobás lakást a városban, meg is állapodtam a házigazdával, hogy a lakást kivesszem. Pontosan olyan lakásról volt szó, amiről a törvény úgy intézkedik, hogy afelett a háztulajdonos szabadon rendelkezik. Csere útján jutottam a lakáshoz. Hogy semmi baj ne legyen, benyújtottam a lakáshivatalhoz egy kérvényt: szíveskedjenek a lakáscserét tudomásul venni. Mivel azonban csodálatosan hamar hire fut annak, ha valaki becsületes úton lakáshoz akar jutni, az én új lakásomról is tudomást szereztek és egyes urak jelentkeztek, hogy nekik köztisztviselői minőségükben rekvirálják el ezt a lakást. Izgalmas tárgyalás volt, amelyben végül a bizottság szó szerint így határozott: „Olyan lakás felett, amely nem üres, a bizottság nem illetékes dönteni”.

— Bölcs bíró, új Dániel, — kiáltottam fel Shylokkal. Ime mégis respektálják a törvényt, mert hiszen a lakáshivatalnak az ilyen természetű lakásokhoz tényleg semmi köze. Megcsináltam tehát a háztulajdonossal a szerződést, befizettem utána az illetéket a finácoknál és augusztus elején beköltöztem a lakásba. De már akkor feltűnt nekem azért, hogy miért nem adják ki nekem írásban ezt a határozatot? Mikor kértem: azt felelték, csak menjen el, minden rendben van. Ugy ítékeznek lakásügyekben, mint a Harun al Rasid Bagdadban, vagy Nikita fejedelem Cettinjeben, szóbelileg, csodarábbi módjára, pedig a jogbiztonság első feltétele, hogy adják ki nekem az ítéletet írásban, mert hiszen nem babra megy a játék.

— Hat hétig nyugodtan laktam a lakásban, kifestettem, hiányait kireperáltattam, a bútoraim nem voltak éppen mind legpontosabban a helyükön, mert azokat is átjuttattam, mikor hallom, hogy távollétemben két úr járt a házban, a lakásba kivülről az ablakon át belekukuskált és aztán a házigazdának kijelentették, hogy ezt a lakást el fogják rekvirálni. Ekkor üttök ki rajtam először a verejték arra a gondolatra, hogy kidobnak az otthonomból, holott Nagyváradon születtem, egész életemben itt tanýáztam, mindig volt lakásom és új lakásomhoz is szabályszerűen jutottam. Most kezdődött meg az én lakásbánnatom igazán. Ugyanazon a napon, amikor ezt a híbbírt kaptam, fontos üzleti ügyben Bukarestbe kellett volna utaznom. Persze itthon maradtam és az üzletet más aratta le helyettem.

— Megkezdődött a lótsá-futás. Első dolog volt, hogy elrohantam a lakáshivatalba,

hogy megérdeklődjem, mi is van az én lakásommal? Csodálatos válasz: nem tudnak róla semmit. Annyit tudnak, hogy találtak egy kis cédulát, amely szerint valaki az én mostani lakásomat még júliusban elrekvirálni kérte, de akkor ez a cédula elkallódott, most azonban előkerült és így a lakásbizottság kiküldött két urat — egy civil és egy katonát — nézzék meg, el lehetne-e ezt a lakást rekvirálni? A lakáshivatal azonban nem tudja, hogy ez a két úr mit végzett, mit fog javasolni, majd csak akkor tudja meg, ha a bizottság ismét összeül. Kérdezem önt szerkesztő úr, nem égbekiáltó dolog-e, hogy a lakáshivatal a feleknek ilyen hűsbavágó, ilyen rettenetes fontos ügyben semmiféle felvilágosítást nem tud adni.

— De uram, — mondtam a lakáshivatali főnöknek, — az én lakásom felett már egyszer döntött a bizottság és önmaga kimondta, hogy semmi köze hozzá.

— Én arról kérem nem hallottam semmit — volt a válasz — akkor más valaki volt a hivatal főnöke és én csak egy hónapja vagyok itt.

— Meg kellett fogadjnom az asztalba, hogy nyugodtan fogadjam ezt a kijelentést. Polgárok életbevágó érdekel elsikkadhatnak-e azért, mert időközben felváltották a lakáshivatal vezetőjét?

— Megkezdődött ezután szerkesztő úr az én igazi szaladgálásom. A pénzügyigazgatóságra mentem, mert a lakásomon inspicáló urak egyike pénzügyi tisztviselő. Tőle először azt a rideg választ kaptam, hogy „az ön lakását elvesszük, illetve mi javasoljuk, hogy elvegyék, mert a lakásra van tisztviselők számára szükség”. Felkerestem ugyanezt az urat másodsor, kifakadtam előtte, hogy miként lehet egy elrekvirálni javaslatot tenni egy olyan lakásra, amit nem is láttak, amibe bele se mentek, aminek a szerződését meg se nézték úgy, hogy végre belátta, hogy itt csakugyan nem történik igazságos dolog, de hát most már nem tehet semmit, beszéljek a kiküldött bizottság katonai tagjával is és ha ő beleegyezik, akkor megváltoztatja a referátát, továbbá azt mondja, hogy ne csodálkozzak, de sokan csinálnak iktív szerződést, meg sokan vesznek ki lakást, holott csak ezután fognak Magyarországból beköltözni és így tovább. Azután a szerződést be kell mutatni a bizottságnál és én azt elmulasztottam.

— A törvény ugyan erre nem kötelez, feleltem, de én augusztusban mégis voltam a bizottság előtt, amely elhárította magáról a döntést.

— Hol van ez a határozat?

— Nem adtak írásban határozatot.

Ime, szerkesztő úr, így jár az, aki a modern jogszolgáltatás idején úgy kap igazságot, mint ahogy hajdan a bölcs Kádi osztogatta: szép szóval. Azután én, a törzökös becsületes nagyváradai polgár igyam meg a levét annak, hogy visszaélek is vannak. Haj, akik görbe úton járnak, azok rendszerint nyugodtan terpeszkednek a lakásukban!

— Lehet szerkesztő úr, hogy önt unatja az én elbeszélésem, pedig még a felénél se tartok. Még folytatódik a kálvária, amit végig kellett járnom azért, mert egy cédula júliusban a lakáshivatalban elkalló-

dott és csak most került felszínre. Mivel a bizottság katonai tagját — bár kétszer ke-
restem — nem találtam, a lakására pedig nem merészkedtem, fűhöz-fához szaladtam tanácsért. Egyik azt mondta: jó lesz bizonyítani, hogy román állampolgár vagyok. Nosza: beszereztem egy állampolgársági bizonyítványt. A másik azt tanácsolta: igazoltassam az előjárósággal, hogy a lakás nem üres. Hajrá! Az előjáróság előzékeny volt hozzám, egy tisztviselő kijött velem a lakásba és kiállította az írást, hogy csakugyan és tényleg lakunk a lakásomban. Vissza a lakáshivatalba: mikor lesz ülés?

— Pénteken lesz, de ha másnap lesz, ezt közöljük a lapokban.

— Hát idézést nem kapok?

— Nem!

Szerkesztő úr, érti ezt? Egy piszlicsáré kihágási ügyben, ha a kutyám után elmulasztottam adót fizetni, ha este pontosan hét órakor nem zártam be az üzletemet és ezek miatt tárgyalás van, kapok egy idézést. De amikor szó van az ember legszentebb, legdrágább kincséről, az otthonáról — my house is my castle — amikor az a borzasztó veszedelem fenyegeti, hogy kiteszik az utcára családotul és nincs hova mennie — akkor meg se citálják, akkor rábizzák, hogy az újságból tudja meg, van-e a lakáshivatalnak ülése, vagy sem. És ha én aznap nem olvasok újságot, vagy elkerüli a figyelmet, akkor holnapra nincs lakásom!

— De szerkesztő úr, az se igaz, hogyha véletlenül értesülök róla, hogy ülés van és megjelenek, akkor mindjárt megtudom, hogy velem foglalkoznak-e. Mert én is megjelenem az ülésen, elolvastam az ajtón kifüggesztett tárgysorozatot, de az én nevem nem szerepelt közte. Kiderült, hogy az én lakásom sorsa felett az alatt a gyűjtőfogalom alatt fognak csevegni, hogy „a kiküldött albizottság jelentése”. De míg én ezt megtudtam? És hátha én utólag véletlenül nem értesülök, hogy a távollétemben a házban járt egy bizottság? Hátha én nem vagyok Váradon és arra érkezem haza, hogy megidéztésem, megkérdéztetésem nélkül kihajítanak az otthonomból!

— Nem írom le szerkesztő úr azt az idegzárgalmat, azt a kimpadra-vonást, amit a lakásbizottságnál való keserves várakozás jelent, azt a sajgó gyötrelmet, amivel az a gondolat jár, hogy egy ártatlan, váradi polgártól elvehetik a lakását. Képzeld el, milyen reménytel nézhettem az én lakásom sorsa elé, amikor hallom előttem a referátákat, amelyek szobák és lakások sorsa és béré felett olyan könnyedén akarnak dönteni. És lakásom elvesztésétől igazán csak az mentett meg, hogy az én ügyem tárgyalásán megjelent a prefektus, aki valósággal dühbe jött, amikor hallotta, hogy el akarnak rekvirálni egy lakást, amelynek bírloje szabályszerű szerződést mutat fel.

— De kérem — hebegte valaki a bizottságban — ezt a lakást lakai júliusban kérte elrekvirálni.

— Hát miért nem rekvirálnák el akkor, — mondta a prefektus. Hol hánykolódott ez a cédula? Ha a lakáshivatal nem csinált semmit és közben ez az úr a lakást kivette és a szerződést a pénzügyigazgatóságnál sza-

bályszerűen bemutatta, akkor a lakás törvény szerint az övé. A törvény intézkedései ellen mi nem dönthetünk.

— En még el akartam mondani, hogy én akkor is jártam a bizottság előtt, hogy én éppen a bizottság akkori határozata szerint költöztem be a lakásba, de a prefektus elvágta a szót:

— Felesleges az érvelés. Önnek van igazsága. Szerződés-kötés után nem lehet rekviálni.

Boldogan hagytam el a bizottsági ülést. De kérdezem: lehetséges-e, hogy az én lakásom ügye ilyen véletlenül muljék? Ha a prefektus éppen akkor nem toppan be az ülésbe, ahogy ellenem a referátát elkészítették és ahogy a bizottság intencióit láttam, holbizonys, hogy elveszik a lakásomat és ma már rohannak Bukarestbe, költözhetek a pénz, idehaza fogadhatok ügyvédet, aki kijárja nekem a kilakoltatás felfüggesztését. És szó nélkül kell-e nekem beleegyezniem, hogy megint nem kaptam egy szót írást sem a lakásomról, a határozatot megint csak szóbelileg hirdették ki és egy hét múlva ha valakinek eszébe jut, hogy miért ne lakjék ő az én szerény kétszobás lakásomban helyettem, akkor kezdhetsz el arról ezt az idegromboló, időt emésztő goigotajarást?

— Mondja szerkesztő úr: sohasem lesz nekünk szerencsétlen polgároknak nyugtunk ezen a földön?

A liszt- és husárak emelését kérik

A városküzára tegnap rendelt érkezett, amelyben a belügyminiszter kijelenti, hogy nem állhat el az elsorandú élelmiszerek megmaximalizálásától. Bár a pékek és mészárosok a szabadversenyt kívánták életbeléptetni, a város vezetősége az árak megállapítása mellett foglalt állást s megkezdte az adatgyűjtést úgy az érdekeltektől, mint a fogyasztóktól részéről.

Két kérvény fekk a városi tanácsnál, egyik a sütőiparosoké, a másik a mészárosoké. A sütőiparosok a mai 14.50, 15.50 és 13.50-es árakat annyira, tekintettel a buzaárak emelkedésére, kérték maximalizálni, amilyen az ára a lisztnek, hozzászámítva még egy lejt, így tehát a fehér liszt 16, a főzőliszt 13.50, a kenyérliszt 10 lejt lenne.

A mészárosok szintén az árak emelését kérték 2 lejtől kilónként. Így a marhahús 32, a borjúhús 36, a sertés 48 lejt lenne.

Az értekezleten felmérték a Nagyvárad feltűntetett cikkeit, amelyben rámutattak arra, hogy marhahús helyett bivalyúst fogyaszt a város közönsége, mert azt adják marhahús helyett. A letelezéses nagy konsternációt keltett az érdekeltektől között s napirendre került ez a prefektusi értekezlet is.

A fogyasztók a mészárosok kívánságával szemben az eddigi árak mellett foglaltak állást.

Vostinar János dr. polgármester-helyettes tudomásul vette az érdekeltek kívánságait s a prefektushoz terjesztette fel. A prefektus mára összehívja a nagy értekezletet, amelyen a liszt- és husárak maximalizálása felől határoznak.

Tanuló zongora 15000 leiert kapható Bulev. Regele Ferdinand 14. sz. STERNBERGNÉL.

Szülők figyelmébe!

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a közelgő iskolai szezonra mindenféle **Iskolaszert, rajzeszközök, műszerek** a legjobb minőségben a legolcsóbb árban

VICTORIA könyv- és papírkereskedésnél

Str. Avram Iancu 8. sz. — Sas bejáratl szemben **szerkezhetők be.**

Miért nem tarthat báró Hatvany Lajos előadást a Katholikus Körben?

Várad... Október... Hatvany Lajos...

Fogalmak, nevek összekerülnek. A vegyületük nem szenvedély, csak rezignáció.

A báró Erdélybe jön.

— Gyulay Pál, akinek éveken át titkára voltam — mondja a báró — Gyulay Pál tanított meg engem arra, hogy szeressem Erdélyt és Erdély külön lelkét... Nem tudom meghatározni szorongás nélkül nézni az erdélyi magyarok munkáját a kultúra folytonosságáért és hogyha módom lesz valamikor, szeretnék megteremteni egy budapesti sajtóorganumot, ahol az utódállamok és különösen a magyarság szempontjából vezető-utódállam, Erdély kulturmunkáját állandó figyelemmel kísérik. Most néhány hónapra azért megyek Erdélybe, hogy belevehessem magamat a kolozsvári egyetemi könyvtárba, amelynek szokatlan kincseire állandó sóvárgással gondolok.

Hatvany Lajos Erdélybe jön. Minthogy pedig a grandseigneur megszokta az ajándékozást, vendéglátást abban az örömben részesíti, hogy Kolozsvárt, Nagyváradon, Aradon, Temesváron és Marosvásárhelyen előadásokat tart az erdélyi kisebbségi újságírószervezet javára.

A rendezendő estélyek keretében el fogja mondani Hatvany Lajos Adyról való személyes megemlékezéseit és fel fogja tártani az Adyval folytatott s annyit vitatott levelezésének legérdekesebb dokumentumait. Részleteket ismerhet ezenkívül egy most készülő szenzációs regényéből, amiről a lapok azt írják, hogy a magyar élet közismert figuráit, sőt saját családját tagjait is megrajzolja, végül pedig más, érdekes mondanivalókra is kiterjeszkedik.

Várad... Október... Hatvany Lajos...

Az Erdélyi és Bánati Kisebbségi Újságírószervezet központja felszólította nagyváradi tagozatát, hogy az illusztris író előadástestélyét készítse elő Nagyváradon. A nagyváradi újságírószervezet készségesen bele is kezdett az előkészítésbe. Október 13-ára kibérelte a Katholikus Kör nagytermet. A terem lefoglalása néhány nappal ezelőtt történt. Tegnapelőtt aztán az előadás előkészítésével megbízott újságíró az alábbi levelet kapta a Katholikus Kör háznagyától:

„Igen Tisztelt Uram! Van szerencsém értesíteni, hogy a Méltóságos püspök úr az október hó 18-ra tervezett előadást a Kath. Kör termében nem engedi megtartani. Tisztelettel stb. stb...”

A háznagy úr átirata érthető meglepetést keltett, mert eddigelő precedens nélkül állt, hogy a hangversenyek, bálak, koncertek és előadások céljaira használt s már bérbevevett terem utólag visszavonják. Jóllehet a refü megérkezésének első pillanatában is valószínű volt, hogy abban világnézeti ellentétet játszanak szerepet, az úgy tisztázása érdekében szükséges volt megkérdezni dr. Karácsonyi János püspököt, hogy a visszautasítás az estélyi rendező újságíróknak, vagy az estélyen szereplő Hatvany Lajosnak szól-e?

Karácsonyi püspök a kérdésre így felelt:

— A visszautasítás Hatvany Lajosnak és Hatvany Lajos világnézetének szól!

Ez a felelet föltétlenül és ellenmondás nélkül akceptálendő lett volna, ha a gyakorlat nem azt mutatja, hogy a múltban a Katholikus Kör helyiségei fölött diszponáló választmány következetesen eltekintett a teremben rendezett estélyek világnézeti vonatkozásaitól. Ezért bátorkodtunk megkérdezni Karácsonyi János püspököt, hogy vajon a szocialista szakszervezetek s egyes román pártok világnézete egybe-

vág-e a Katholikus Kör világnézetével? Mert igaz, hogy Nagyváradon ostromállapot van, a jelenlegi hatalom azonban semmiesetre sem presszionálja a Kört, mondjuk, az ellenzéki román pártok számára való teremátengedése.

A püspök úr elvágta a beszélgetést:

— Kérem, ne vitákozzunk.

Beláttuk, hogy a püspöknek szuverén joga a terem bérletét megtagadni s végeredményben igazán nem tartozik motiválni, miért adja ki s miért nem valakinek a helyiségeit.

Karácsonyi János a magyar tudományos életnek olyan kitűnősége, hogy perbeszállni vele nem volna idomos. Nem is haraggal, nem is elhidegüléssel, annál kevésbé pedig csökkenő nagybecsüléssel hagytam el a fehér boltivék tőle épített otthonát a Kanonok-soron. Csak fájdalom élt bennem s rezignáció afölött, hogy semmilyen hatalom össze nem simíthat itt két olyan szellemet, mint a Karácsonyi Jánosé s a Hatvany Lajosé!

A püspök Hatvany Lajos világnézetét kifogásolta. És a püspök ablakai alatt a lombok már sárgán peregiék az őszben. Október, október...

A nagy baj itt mindössze az, hogy «a ma október» óta mindössze hét év múlt el, nem pedig egy század! És hogy az ember — hét év alatt nem tud megbocsátani annyit, amennyi egy évszázad alatt olyan jelentéktelenséggé zsugorodhatik, hogy nem is marad mit megbocsátani.

A püspök refüjében nincsen is más, mint történelmi következetesség. A kicsiny érdek-sérelmek, a részleges osztályellentétek csak nemzedékek felváltásával mosódhatnak a történelem hideg perspektívájába. S ha bennem hiányzik is a közelítés szerialitása, meg tudom érteni, hogy ez a Hatvany báró és Karácsonyi püspök-ügy másképpen nem is történhetett.

Kossuth Lajost az ötvenes évek uralkodó magyar felfogása épp úgy gyűlölte, mint ahogyan ma gyűlölik a legutóbbi magyar forradalom alakjait. A Zichyek három ország sajtóját kürtölték tele azzal, hogy Kossuth pénzhamisító és sikkasztó volt s a szent koronából kilopta a gyémántokat. Ha az ember elolvassa az ötvenes évek magyar lapjait, a «Pesti Napló»-t, vagy bármelyik nem kimondottan «emigráns» organumot, megdöbbenve és mosolyogva leli fel bennük a ma terminológiáját.

Sajgó képtelenség, hogy a kortárs fel-tételezze a johiszemiséget elvi ellenfeleiről. Még ha az ellenfél legtipikusabb szószólója is ugyanannak az eszmének, amit a kortárs képvisel. Dosztojevszkijt a múlt század második felének előkelő és konzervatív orosz nemzedéke a szlávizmus legnagyobb ellenségének, isztagadónak és tekinélyrombolónak bélyegezte. S egyetlenegy generáció kimúltával ma a nagyhercegi és legelkeseredettebben cárista orosz emigráció is ugyanabban a Dosztojevszkijben helyezi piederstálra a pánszlávizmus, igaz kereszténység ideálját!

Ugyanez a kortársi közelítés tanította 1814 után harminc éven keresztül Napoleontól tizedik Károly és Lajos Fülöp alatt, hogy a korzikai jövevény legnagyobb gonosztevője volt Franciaországnak. Mígmen egy napon elindult az óriás koporsó a távoli szigetről s meg nem állott az invalidusok székesegyházáig; a császár generálissal meg megélték a nagy rehabilitálást!

Apolló mozgószínház

5. és 9 órákor.

Hétfőnapra:

Ma, pénteken

100 HP. szerelmi autó

Küzdök a szárnys motoron a legszebb díjért, a nő szerelméért.

A főszerepben a fess, bátor **Reginald Denny**. — Ezt megelőzi: **Diva revü.**

Vidám sportfilm 7 felvonásban.

NJU

Jön:

Conrad Veidt és Emil Jannigssal a főszerepekben.

Jön:

Amivel nem azt mondom, hogy Hatvany Lajos egyenlő Kossuth Lajossal és Dosztojevszkijel, vagy Napoleonnal.

De Hatvany Lajos is érték, nagy értéke a magyar előhaladásnak. Tíz-tizenöt év irodalmi, szellemi áramlása elválaszthatatlan a báró Hatvany Lajos személyétől. Eppen úgy súly, éppen úgy kovász és jóhiszemű, áldozatrakész alakja egyik szempontból a magyarságnak, mint amilyen súly, kovász és fanatikusan magyar szellem a másik oldalán a Karácsonyi püspök nagy egyénisége.

Es mindkettőjük értékét kifokozza az a helyzetük, hogy a püspök közöttünk van, a báró pedig eljött közibénk.

Fájdalom, egyförra állítani őket ebben az életben nem fogja senki sem. De hol van megírva másfelől, hogy a jövő kulturatóriájában nem egyoldalra kerül a két név: a báró

meg a püspöké?! Meg fognak félni egymás mellett anélkül majdan, hogy valaki kiérezze köztük a világnézet kis szakadékait: ketten jó katonái egy nemzet kiművelésének.

Várad... október... Hatvany Lajos... Az idő margójára cseppenni kívánczik egy szentimentális német meghatározás is, ahogyan kihajtott bennem, rezignációból, a pápi park lombjai alatt:

Der verwundeter Emigrant...

Szelidüljenek bennünk a szakadékok... Lássuk szívesen a bárót. A mód, hogy hogyan fogadjuk, a hely kérdése, ahol meghallgatására egybegyűlünk, majd elintéződik szépen, csöndesen. Ősziesen melankólikusan, szenvedélytelenül s — történelmileg!

Tabéry Géza

Reinitz életfogytiglani büntetését jóváhagyta a tábla

Halálbüntetést mértek volna ki rá, ha az alkotmány-törvény 16-ik szakasza ezt a büntetést el nem törli — Reinitz és védője semmiségi panaszt jelentett be

Szerda este fél kilenc felé vezették fel Reinitzt az ügyészségi fogházba. Ez alkalommal is nagy tömeg kíséri, de úgy látszik, nem is veszi észre, hogy emberek vannak körülötte. Es ha a külsején, a viselkedésén nem is látszik meg, de a szemében valami különös csillogás vibrál... Igen, ez a hihetetlenül erős idegzetű ember ki van fáradva... Az ítélethirdetés borzasztó perceit reszketi és akaratosan dresszirozza, fegyvermezi magát, hogy amikor az izgalom a végsőökig fokozódna, amikor megszólal az elnök: — a törvény nevében... akkor Reinitz Jakab egyenesen álljon a terem közepén és ne reszkessenek lábai, ne érezze, hogy most minden szem rá szegeződik, hogy mindenki azt nézi, hogyan fog viselkedni.

Reinitz tudja jól, hogy most már sorsán aligha változtat az ítéletábra és reszketi a targul-onai sóbánya súlyos, embertől esztendeit. Tudja jól, hogy egyedül áll és nincs senkije a családján kívül, aki az ítélet kihirdetése után még törődne azzal, hogy fog élni és szenvedni... Azt nem lehet szimpátiának betudni, hogy most zsűfőlásig megtöltötte a közönség a tábla nagytermét és hogy van olyan úrléány, aki ott szorongott az ajtó előtt a tömegben, csakhogy, mikor bevezetik Reinitzt az örök, megسيمogathassa a görnyedt hátát... Ez mind tömeghisztéria és legjobban fejezi ki az a néhány szó, amit egy komoly úriasszony mondott egy mellette álló úrnak, amikor csüörtökön délbén az ítéletet kihirdették és a termen még egy emberélet elveszése feletti borzongás ül... — Egészen jól láttam Reinitzt!...

Este csak a Szatmárról velejött Pop Mihály fogházörmeztér kérette magához. Popnál van ugyanis a Reinitz zsebké és csak ezzel szeleteli fel az ételt, mert ez a zsebkész kőser. Egy rud szálamit küldtek be neki a könyörületés zsidók, ezt felszeletelte neki Pop örmester. A vacsora után egy vastag zsidóőrön könyvet vett elő és abból olvasott. Csendesen, lassan. Elmerült a szentírás gondolataiban. Szakállas feje ráhajlik a könyvre és csendesen mormolja a szavakat.

Egyedül van a cellában. Már éjjelre jár az idő, amikor a folyosón fel-alá járkáló ör benéz az ajtó kis résén és látja, hogy Reinitz lefeküdt. De vagy nem aludt, vagy nagyon ébren alszik, mert rögtön felmászott és felült a kemény vaságyon. Ki tudja, tudott-e aludni ezen az utolsó Nagyváradon eltöltött éjszakán. Mikor a hajnali nap hozzá is beszórt az első sugarait, felkelt, felrakta az inasziát és magára terítette az imakendőjét...

Hét óra felé arra kérte Pop örmestert, hozzon neki gyümölcsöt a piacról. Pop almát és szilvát vásárolt abból a száz leiből, amit Reinitz Szatmárról magával hozott, hogy legyen kocsiköltségre. Ennyi pénzzel jött el ide Reinitz.

Tizenegy óra után felkészült a tárgyalásra. Felvette a felső kabátját és várta az öröket, hogy átvezessék a táblai épületbe.

A táblai épület kapuján most két rendőr

Reinitz előtt kihirdetik az ítéletet

Dr. Ille Andor elnök megszólal: — Reinitz Jakab bűnügyében kihirdetem a királyi tábla ítéletét. A végsőökig feszült a pillanat.

— A bíróság a tünnető törvénykönyv 393. §-a értelmében visszautasítja a védelem azon kérését, hogy a per anyagának bizonyítását újból kiegészítsék.

A 423. paragrafus értelmében helybenhagyja az elsőfokú bíróság ítéletét azzal az indoklással, hogy az alkotmány 16. §-át alkalmazza, amely Romániában eltörölte a halálbüntetést.

A szatmári törvényszék tárgyalásán bejelentett semmiségi panaszokat visszautasítja a következő indoklással:

Módosítja a tábla az elsőfokú bíróság megállapítását a gyilkosság idejére vonatkozólag úgy, hogy a gyilkosság nem augusztus 6-áról 7-re virradó éjszaka, hanem augusztus 1-én történt.

áll. Az ajtó előtt egész tömeg szorong és reménykedik, hogy jegy nélkül is be tud jutni a terembe. Vannak igazán leleményes emberek és annyian bejutottak, hogy a teremben mozogni sem lehet. Az újságírók asztalán is el van foglalva minden hely. Nehéz volna leírni azt az izgalmat, amely reárajzolódik mindenkinek az arcára. Uri nők szoronganak a padok között és állnak végig a fal mellett. Hagyják, hogy lökdössék őket, hogy letapossák a lábukat, csakhogy hallgassák az ítélet kihirdetését, amelyet román nyelven mond el az elnök, tehát alig érti a hallgatóság negyede...

Tizenkét óra után bevonul a bíróság. Még nincs itt az ügyész és pár pillanattal várni kell. A feszültség igen nagy a teremben. Akik hátul vannak, hangosan követelik: Leülni, leülni! Az elnök megrázza a csengőt. — Figyelmeztetem a közönséget, hogy viselkedjék csendesen, különben kiűrttetem a termet.

Végre megérkezik Niciu főügyészhezlyettes is. Az elnök csenget és utasítást ad, hogy vezessék be a vádlottat. Két ór között bejön a terembe Reinitz Jakab. Egészen előre jön, a kalapját leteszi az újságírók asztalára. Az arca most viaszfehér. Olyan mint a súlyos, lázas betegé. A szemei, ezek a hipnotikus erejű fekete szemek is most téován merednek az elnökre. Megáll és meghajítja magát. Úgy áll, hogy a test-súly a jobb lábára nehezedik és a feje egy kicsit jobb felé van hajtva. Az örök szuro-nya úgy mered mögötte a levegőbe, mint a kérelmetlen sors.

A szatmári törvényszék tárgyalásán bejelentett semmiségi panaszokat visszautasítja a következő indoklással:

Mivel indokolja a bíróság az ítéletet

Balázs Béla jegyző ügyében bejelentett semmiségi panaszt visszautasítja a btk. 2. pontja alapján. A Groszné megeskete ellen beadott semmiségi panaszt nem vehetik figyelembe, mert nem állapítható meg, hogy Groszné ellenséges viszonyban lett volna Reinitzzel. Niszel vizsgáló-bíró előtt esküjét érvényesnek fogadják el, mert a bíró pártatlansága kétségbevonhatatlan. Ugyanígy el kellett fogadni Niszel Emil, Noa Sámuel és Deliman Izidor esküjét is. Nem tartja szükségesnek a tábla sem a törvényszék-hez hasonlóan Mátra, Jager és Neumann tanuk kihallgatását arra vonatkozólag, hogy Grosz szegény ember volt, mert ez a gyilkosság tényének megállapításánál nem fontos. Ugyanígy nincs befolyással a perre az sem, hogy Niszel Károly büntetett előéletű és a törvényszék helyesen utasította vissza ennek külön igazolását. A bemutatott iratok is bizonyító erejűek. All ez arra vonatkozólag is, hogy az iratok közt nincs ott Niszel Károly erkölcsi bizonyítványa. A törvényszék helyesen utasította el Mátrai kihallgatását arra vonatkozólag, hogy Josovics bűnt-

Dorian filmszínház

Ma, pénteken 5, 7 és 9 órakor. — Csak egy napig!

Kékszakkall 8-ik felesége

Házassági komédia 8 felvonásban. — A főszerepben: **Glória Swanson**. — Ezenkívül:

Az ifju Maharadzsa

Romantikus keleti történet 6 felvonásban. — A főszerepben: **Rodolpho Valentino**

Dorian filmek!

Jön: BUSTER KEATON legjobb vígjáték műsora.

tett előéletű és nem kellett elrendelni az erre vonatkozó ítélet beszerzését, mert a védők nem precizították, hogy azt mely törvényszék adta ki. Másrészt a bíróság már értékelte Josovics bűnösségének esetét. Ugyanígy elutasították a Balázs Béla ügyében beadott külön semmisségi panaszt, valamint a Frank és a többi tanu kihallgatását arra vonatkozólag, hogy Reinitz milyen anyagi viszonyok között volt, mert erre vonatkozólag a bíróságnak már vannak bizonyítékai.

Helyesen tette a szatmári törvényszék, hogy visszautasította Reinitz feleségének és leányának kihallgatását, mert ezek annyira érdekeltek, hogy a vallomások nem lehet elfogulatlan.

Elutasítja a tábla azt a semmisségi panaszt is, amelyet a törvényszék azon határozata ellen tettek, mert nem szerezték be azokat az iratokat, amelyek bizonyítják, hogy a Grosz apja feljelentést tett a fia ellen. Roth és özv. Grosz Tóbiásné kihallgatását a védők a táblai tárgyalás során nem kérték. Nem vehetik figyelembe Bakó, Pop és Niszel Károly Heilprin előtt tett nyilatkozatát, mert azok nem a bíróság előtt hangzottak el.

Visszautasítja a tábla a bizonyítás kiegészítését

Visszautasítja a bíróság a bizonyítás kiegészítését és az alábbi kéréseket a következő indokollással:

1. Nem szükséges annak igazolása, hogy Balázs jegyző terrorizálta a tanukat és részt vett

A tábla halálra ítélte Reinitzt

Helybenhagyta a tábla a törvényszék ítéletét a következő indokollással:

Reinitz tagadta úgy a vizsgálóbíró, mint a nyomozás során, hogy Grosszal együtt lett volna a kritikus időben Felsőbányán. Amikor a gallériát a felsőbányai erdőben megtalálták, akkor kezdett beismerő vallomást és egy mesét egy idegen emberről. Október 15-én a kihallgatásnál még tagad, dacára annak, hogy már tudja, hogy megtalálták Grossz holttestét. 16-án már nyilatkozik a gallériáról is és ez azért van, mert 15-étől vasárnapig volt ideje, hogy kidolgozzon magának egy bizonyító iradatot.

Groszt augusztus 1-étől kezdve senki sem látta, de megtalálták mellette a gallért, amelyről Reinitz sem tagadja, hogy az övé volt.

Augusztus 8-án levél megy Kolozsvárról Grosz né címére. A vadlőtt ugyanekkor Kolozsváron volt és hogy ő küldte a levelet, bizonyítja, hogy Schmuck és Lebovics családja is teljesen hasonló levelet kaptak. Noi Sámuel azt vallotta, hogy őt is az erdőbe hívta Reinitz és előzőleg azt mondta neki, írjon levelet a feleségének, hogy Bratislavára kell utaznia.

A vadlőtt augusztus 2-án sárosan és piszkosan érkezett haza és a meteorológiai intézet bizonyossága szerint augusztus 1-ről 2-ára virradóra esett az eső.

Josovicsnak egy millió lei értékű hamispénzt ajánlott, négyszázezer lei ellenében, ugyanekkor Niszel Károlynak azt mondta, hogy menjenek a felsőbányai erdőbe, ahol agyonütnék egy gazdag zsidót és elveszik a pénzt.

Ezek alapján a tábla helybenhagyta az elsőfokú hatóság ítéletét.

Ujházy József, Spitz Sámuel és Kant Dezső vallomását, akik állítólag augusztus 1-je után látták Groszt, nem lehetett figyelembe venni, mert Ujházy nem ismerte személyesen Groszt és a neki felmutatott fényképről sem ismert rá, Spitz Sámuel vallomása pedig nem pontos és egyszer azt állította, hogy júliusban látta Groszt.

Elfogadta az ítéletbíráló bizonyító erejűnek a Demjánovics vallomását, amelyből kitűnik, hogy Demjánovics segítségével ugyanolyan módon gyilkolta meg áldozatait Csehszlovákiában is. Mindegyiket az erdőben, minden áldozat zsidó volt.

Helybenhagyták tehát a törvényszék ítéletét a fenti dispozitív módosításokkal, alkalmazva az alkotmány 16. §-át, amely a halálbüntetést eltörli Romániában.

Hasonlóan az elsőfokú hatósághoz, mellék-büntetést a tábla sem alkalmaz.

„Igenis csatlakozom...”

Pillanatig feszült csend van az egész teremben, csak Reinitz topog idegesen és néha kissé felemeli az egyik lábát. A közönség is izgatott, mert kevesen vannak, akik a románul kihirdetett ítéletet megértették volna.

Niciu főügyész helyettes kijelenti, hogy tudomásul veszi az ítéletet.

a szimpátiabanketten, mert ez az ítéletre egyáltalában nem lehet fontos, mert a törvényszék az ítéletet a főtárgyaláson elhangzott vallomások alapján hozta meg és erre alapította.

2. Hogy Lebovics jelen volt a kihallgatásoknál és kitöltetlen idézőket kapott, nem lehet bizonyítani, ugyancsak azt sem, hogy Lebovics házkutatást tartott volna Reinitznel. Tény az, hogy kérte Reinitz Fannit, mutassa fel apjának fehérneműt, de abból nem vitt semmit. Ha igaz volna, hogy Balázs kitöltetlen idézőket adott Lebovicsnak, akkor a Balázs ellen megindítandó fegyelmi eljárásnak van helye.

3. Visszautasítja a bíróság dr. Berkes Salamon kihallgatását a törvénykönyv 393. §. 2. pontja alapján, amely azt kizárja.

4. Heilprin Kálmán kihallgatása felől már döntött az elsőfokú hatóság.

5. Visszautasítja a tábla azon kérelmet, hogy a Josovics bűnösségére vonatkozó aktát a szabadkai törvényszéktől beszerezzék, mert Josovics maga beismeri, hogy büntetve volt.

6. A Grosz elleni feljelentés, melyet az apja tett, nem lehet fontos, mert egy feljelentés még nem bizonyítja a bűnösséget.

7. Visszautasítja a tábla a Dancs vallomásának beszerzését, mert az nincs összefüggésben ezzel a bűnüggyel és végül

8. Visszautasítja dr. Pop főorvos szakértőként való kihallgatását, mert Reinitz sérvét egy szakértő bizottság vizsgálta meg, amelyben egy hatósági orvos is volt és felülvizsgálatnak csak akkor van helye, ha kétségbevonnak ennek a bizottságnak a pártatlanságát.

Dr. Simonca György védő fenntartja semmisségi panaszait, amelyeket a büntetőtörvénykönyv 385-ik §-a 1-a pontjára és 3. pontjára alapoz. Kéri, hogy az ítéletet írásban közöljék, a mely ellen a törvényes határidőn belül felebbezzni fog.

Ekkor az elnök Reinitzhez fordul:

— Megértette az ítéletet?

Reinitz halkán, reszkető hangon válaszolt:

— Nem.

Szinte hihetetlen, hogy Reinitz ne értette volna meg az ítéletet, hiszen a kihirdetés formaiságaiból is megérthette a bíróság döntését.

Ekkor az elnök magyarul mondja:

— A bíróság helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Tudomásul veszi-e, vagy csatlakozik a védőjéhez?

— Igenis csatlakozom.

Ezután az elnök mondotta: Berekesztem a tárgyalást, —

... a bíróság tagjai felállanak és kivonulnak a tereméből.

Reinitz is feláll a helyéről és odamegy a védőkhöz. Az arca nagyon meggyötört és a lépései bizonytalanok. Kérdően néz Simoncára: Most mi lesz?

Reinitz az ítéletkihirdetés után

Simonca megnyugtatta:

— Legyen nyugodt, a semmitőszék majd felmenti magát.

A terem kezd lassan kiürülni és a hallgatók a folyosón várják, hogy elvezessék előttük Reinitzt.

Most már megint nyugodt és hallgatagon csüggeszti le a fejét.

Tegnapelőtt még bizott és reménykedve hitte, hogy Nagyváradon felmentik. Ma már minden reménye összeesett. Még egy utolsó remény: a legfőbb semmitőszék. De mi biztathatja, hogy ott megváltoztatják az ítéletét...?

A fogházban egyenesen a cellájába vezetik. Mikor becsapják mögötte a cella vasajtáját, az ágyra ül és a fejét a két keze közé szorítja.

Nemsokára hozzá az ór az ebédet, de nem tud enni.

A fogház előtt még mindig kíváncsi emberek tolonganak és erre való tekintettel a fogházgázgató úgy határozott, nem küldik el a delutáni vonattal Reinitzt Szatmárra és csak az éjszakai vonattal indul utnak.

— Most mi lesz?

Reinitz ezt kérdezte a védőjétől és a védő így adhatná meg a választ: — Most várni kell, amíg elkészül az ítélet írásban. Azután elkészítik a semmisségi panaszt. Jó néhány hét telik el addig. Majd felküldik az iratesemőt Bukarestbe a legfőbb semmitőszékhez. Ott kiosztják valamelyik tanácsnak. A bírák áttanulmányozzák az iratokat. Nagy munka. Jó néhány hónapot vesz igénybe. Ki tudja, mikor kerül sorra az ügy tárgyalása a legfőbb semmitőszék előtt...

Reinitz ezalatt a szatmári fogházban él és várja a döntést, azt a döntést, amely most már megváltoztathatatlanul a tárgyalócsuai sobányákba küldheti. Targul-Ocnára, ahol addig kell várnia, várakoznia, míg érte nem jön a megváltó Halál-Ur és le nem fekteti ezt a hányatott életű kis zsidó börtönt, hogy kipihenje végre a Reinitz-per fáradalmait.

(f. s.)

Az új forgalmi adóhivatal megkezdte működését

A Kereskedelmi Csarnok panaszt tett a pénzügyigazgatóság vezetőjénél, hogy a kereskedőknek sok nehézséggel jár a luxus- és egyéb jövedelmi adók fizetése az adóhivatalnál. Sok időt kell tölteni a bejelentésekkel s még többet a befizetéssel. A pénzügyigazgató honorálta a kereskedők kívánságát és a városházán, a 18-as számú földszinti szobában egy 2. számú adóhivatalt szervezett.

Az Administratia Financiară Bihor vezetője Constantinescu ellenőr és Komlós adóíró s itt szedhetők az összes forgalmi adók, taksák, jövedelmi adó, boradó, szeszdó, helyilegilleték s az 1923 előtti régi adók s luxus-adók mindennap 8—2-ig.

Egy tökéletes szappan

Egy kálisavak nélküli és a legtisztább szilrokból készített szappan, mint a Kadum-szappan, fontos azért, hogy bőrük ép egészségét és természetes puhaságát megtartsa. Bő habja a porusokat minden piszoktól felszedi. Azonkívül kétszer annyit tart, mint a közönséges szappan, mert kitűnően van kiszáritva. 3.

Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerárakban. Nagyban a „Standard” drogériában București.

Cadum szappan

Szenyves kutak veszélyeztetik a város egészségét

Tegnap a város tisztai főorvosa Ma-or László dr a Munk-telep környékén jelentkezett négy tífuszessettel (hasi hagymázal) kapcsolatban megvizsgálta a telep környékén levő kutakat. Megállapította, hogy a telep egy volt személtlerakodó helyen épült s hogy ennél fogva a kutak vize sem ivásra, sem főzésre nem alkalmas. Ezuton is sürögősen felhívja a főorvos a Str. Wilson (Füzes)-utca és a Munk-telep környékének lakóit, hogy az egyszerű kutak vizét ne használják. Vegyék a vizet a Str. Wilson (Füzes)-utca végén levő nyilvános vízvezetéki kútból.

Nyilatkoznak a mészárosok

A következő sorokat kaptuk, amelyet leközlünk azzal, hogy azokra visszatérünk.

Eles támadásban részesültek a napokban városunk husiparosai. Kérjük a cikkből, hogy bosszu sugalta és a cikk megírója laikus volt, mert különben nem írhatott volna cikket olyan kijelentéseket, mint amilyenek abban meg vannak írva. A vágási statisztika fogja tudni igazolni, hogy a levágott jószágok nem nagyobb, hanem csak kisebb része a bivaly és hogy arra illetékes mesterek megfelelően csak borjushut hoznak forgalomba. Az iparosok nem tehetnek arról, ha kezük meg van kötve és megeléjő árut nem tudnak hozni. A husamaximálás a husiparosok szempontjából ma városunkban olyan alacsony, hogy azért tényleg nem tudnak hízott marhákát vágni, hiszen a hízott marhák kilója elősúlyban 28 és 32 lei között van. Kell tehát olcsóbb anyagról gondoskodni, mert a hatóság és árakat lemaximálta s a szabadversenyt korlátozta. Tessék csak szabadjára engedni az árulást, bizonyára hamarosan fog kerülni jó pár iparos, aki a legprimább árú kínálásával fog előállni méréskelt haszon mellett. Hogy a bivaly olcsóbb, mint a marha, ez nem ok a kifogásra, mert bizonyítani tudják a husiparosok, hogy a jó bivaly husa minőségileg még mindig sokkal többet ér, mint egy gyenge, kényszerűváásra kerülő tehen, vagy okor husa. Hogy ugyanannyiért árulják, mint a marhahús, ez is csak természetesen, hiszen maga a cikk megemlíti, hogy a bivalyborjúért sokkal kevesebbet kapnak az iparosok, mint a marhaborjúért. Kell tehát magukat kártalanítani, mert hisz milyen címen követelheti valaki a mészárosolt, hogy vagyoni kockázata, egészségének feláldozása mellett még rá is fizessen arra, hogy a közönséget a tápláláshoz szükséges anyagokkal ellássa. Ennyit a mészárosokról.

A hentes és sertéshut vágó iparosokról közöltékhez a bukaresti lapok nyomán az erdélyi lapokban is napvilágot látott következő közleményt kommentáljuk:

„A bukaresti hentesek a sertéskivitel betiltását kéri. Bukaresti jelentés szerint az ottani hentesek küldöttsége a mult hét folyamán felkereste a főváros polgármesterét és kérte, hogy tegyen mielőbb lépéseket a kormányal a sertéskivitel betiltására. Emlékiratokban kifejtették, hogy a kivitel engedélyezése óta kénytelenek voltak a sertéshus kilogramját 55—60 leire, a zsír kilogramját pedig 80 leire emelni. Hangsúlyozták, hogy a sertéshus ára az export folytán állandóan emelkedik és a hus mielőbb elérje a 80, a zsír pedig a 100 leis kilogramonkénti árat.”

Ezt nem a nagyváradi hentesek mondják, hanem a regábeliek, ahol a sertésenyésztés különös fejlettségnek örvend, míg minálunk nem. Ellenben mi vagyunk a határhoz közel s így minden exportör észszerűnek találja, hogy itt a regáti állapothoz Erdély iparossága. Úgy látszik, hogy Erdély iparosságának tönkretételében ma már nem csak a hatóság, hanem a polgárság érdekét szolgáló napilapok is versenyeznek. A polgárság zöme pedig az iparosokból kerül ki. Jó lett volna, ha nevezett cikkíró annak nemcsak ellöglasztástól vezetett és a hatóság előtt leaddott vádaskodást megállgatni, hanem a keservesen s a létért küzdő és sajnos, az anyagi boldogulás terné semmire menni nem tudó iparosságot is.

Jelen helyreigazító sorok közlését a tekintetes szerkesztőségétől kérve és azért köszönetet mondva, vagyunk tisztelettel a Husipari Munkadók Szindikátusának Elnöksége.

PERZSASZÖNYVEGEK részletfizetésre iskapathatók STERNBERG-nél Bul. Reg. Ferdinand 14

Vaitoianu benyújtotta lemondását?

Bukarestből jelentik: Bratianu Jonel miniszterelnök ma érkezett Bukarestbe és hosszasan tárgyalt a kormány tagjaival, majd Sinajába utazott, ahol a király kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a Lupta értesülése szerint a királynál fontos megbeszéléseket folytatott a kormány reorganizálása ügyében és ugyancsak a Lupta közli azt a nagy szenzációt keltő hírt, hogy Vaitoianu közlekedésügyi miniszter bejelentette lemondását. Noha a hírt némi fenntartással kell fogadni, mégis a Lupta megerősíti a

közlekedésügyi miniszter lemondását, amely a lap véleménye szerint azért következett be, mert Vaitoianu a kormány reorganizálása tekintetében nem osztotta a miniszterelnök véleményét és felfogását. Hír szerint tárcáját Franasovici volt belügyi államtitkárral töltik be, aki annak idején az útlevelepánama ügyében mondott le állásáról. Amennyiben Franasovici nem vállalná a megbízatást, úgy Dimitriut, a közigazgatási törvény végrehajtó bizottságának elnökét kéri föl.

Merényletterv az angol király elle

Budapestről jelentik: A főkapitányságon befejezték az elfogott kommunisták kihallgatását. A kormány felháborodással utasítja vissza a külföldi kommunisták részéről megindult intervenciót és rágalmozási hadjáratot, amelynek célja, hogy az európai közvélemény figyelmét az egész Európán végigvonuló bolsevik aknamunkáról elterelje. A kormány igazsága tudatában kijelenti, hogy a letartóztatott kommunistákat senki sem bántalmazta. Erről a rövidesen lefolyó nyílt tárgyaláson bárki meggyőződhet.

A budapesti kommunita-puccs kísérletet az európai sajtó összefüggésbe hozza a Balkánon is folyó kommunita aknamunkával.

val. A magyar kormány semmiesetre sem fogja a letartóztatott kommunistákat kicserélni az oroszországi hadifoglyokkal, mert véleménye szerint a kint élő hadifoglyoknak már több ízben volt alkalmuk hazatérni. Akik eddig nem tértek haza, azokat valószínűleg mélyebb érzelmek fűzik Szojtet-oroszországhoz és így hazatérésük nem is lenne kívánatos.

Egy londoni jelentés szerint az angol rendőrség összeesküvést fedezett fel a király élete ellen és ez az összeesküvés szerkesztése az egész Európát behálózó kommunita mozgalomnak és így a magyarországnak is.

Egész Erdélyben kedvezőtlenek a vizsgák eredményei

Kolozsvárról jelentik: Az érettségi pótvizsgálatok egész Erdélyben folynak és az eredmények sehol sem kedvezőbbek, sajnos, mint Nagyváradon.

Marosvásárhelyi jelentések szerint az ottani vizsgabizottság előtt 76-an jelentkeztek, ebből a református kollégium 17, a katolikus gimnázium 9, az állami fiúceum 21, az állami leánygimnázium 7, a tordai fiúgimnázium 13, a csikszerepai status gimnázium 19 növendéke. Ebből az írásbeli vizsgán 22 bukkott el.

Szebenben 165 jelentkező közül 76-an bukkak el.

Nagyenyeden már az írásbeli vizsgán megbukott a gimnázium magyar tagozatának mind a 12 növendéke.

Gyulafehérváron nyolc jelentkező közül 4 bukkott meg.

A szóbeli vizsgálatok folynak.

Egy kolozsvári újságíró meginterjúvolta Pteancu Sándor vezérigazgatót a vizsgaeredményekre vonatkozólag és elmondta neki, hogy az erdélyi magyarságot nagyon elkeseríti az, hogy gyermekei elől elzárják a lehetőséget a továbbtanulástól és az utat az egyetemről.

Pteancu Sándor a következőket válaszolta: — A törvény nem irányul a kisebb-ségek ellen. A bizottságok szigorúak, de igazságosak. Meg kell nézni a regábeli vizsgaeredményeket. Itt sem különbek, mint Erdélyben. A bizottságok csak olyan jelölteket bukkattak el, akiket az egyetemi tanulmányok folytatására alkalmatlannak találtak.

Jó megciclenésű urak helyi üzletszerzőnek felvételeinek.

Havi jövedelem 15—20.000 lei.

LUKACS & Co. részletáruháza
Sír. Alexandru (Teleky-utca) 2.

Bródy: Rembrandt lelek 150 lei.

Mokette, peluche caracule hentesraktarok és ágygarnitúrák óriási választékban Leiner Mártonnál

Egy kártyás fiatalember opiótól való telelmében leugrott az emeletről

Izgalmas jelenet egy kártyaklubban

Budapestről jelentik: Tegnap éjjel tájban egyik fővárosi klubban olyan esemény játszódott le, amely példátlan a budapesti kártyacsalak történetében is. A terézvárosi Szabadlúv Párt Andrassy-ut 81. számú klubhelyiségében véres botrány játszódott le egy kétségbeesett apa és egy lejtőre került fiu között, mert az apa a klub helyiségében, ahová a fiu kártyázni jart, maga jelent meg, hogy megakadályozza fiának elzülését. Az apai szigor elől a fiu az első emeleti klubhelyiség ablakából az utcára vetette magát.

Fél tíz óra tájban történt, hogy a klubhelyiségben megjelent egy idősebb ur, aki megkérdezte a komornyitól, hogy Horovitz László itt van-e. Nem tudom, — felelte a szolga. Erre az idősebb férfi meg egy ur társaságában végigjárta a termeket, majd a ruhatárnál felkiáltott: — Ott van a fiam kalapja és kabátja. De hová bujhatott? — mondotta tovább az idősebb ur.

— Nem szégyenlik magukat, hogy kiskoru fiatalbereket ide engednek a kártyaszobába.

— Csend legyen — kiáltott a játékmester az idősebb urra. — Tessék innen kimenni!

— Nem megyek, a fiamat követelem, adják azonnal elő. Itt játszik maguknál, tegnap hét millió koronát hozott el otthonról a pénzből és itt kártyázta el, itt szedték ki a zsebéből. Adják elő azonnal a fiamat!

Erre körülloptak a helyiség alkalmazottjai az idősebb urat és kezdték kiéle hurelni a helyiségből.

— Tolvajoki! — kiáltotta magából kikeltlen, — én Horovitz József herekerekő vagyok és fiamat, Horovitz László magántiszvisi előt keresem. Azonnal adják elő a fiamat, nem engedem, hogy tönkretelgyék a kártyasztal mellett.

Ebben a pillanatban már üldözések érték az idősebb embert, akit a társaságban lévő fiatal férfi, egyébként a másik fia, testével védett meg. Óriási tumultus, lármá keletkezett erre, majd egy eles hang kísértette a levegőt.

— Ne keress edes apám!

Mindenki az eles hang irányába fordult és megdöbbenve látták, hogy a tömegben keresztül törte magát egy husz esztendő körüli, jól öltözött fiatalember, odarohan a kártyaszobába egyik nyitott ablakhoz és mielőtt még megakadályozhatták volna, az emeleti ablakból levetette magát az utcára.

A kártyaszobában tartózkodók megdermedve nézték a jelenetet, egy hölgy elájult és végigvágódott a padlón. Mindenki leszaladt az utcára és ott találták a Sziv-utca közvetlen eszt.

méletlenül a fiatal Horovitz Lászlót. Egy autó bevitte a rendőrségre, az ügyeletes orvos megállapította, hogy bár a lábaira nem tud állni, szerencsére egyik lába sem tört el, és a lyosabb zúzódásokat szenvedett a fején és az alsó testén. Később aztán bűnbánóan elmondta, hogy már kora delután felment a klubba, ahol előző napon édes apja pénzéből hét millió koronát vesztett el.

Különd

Felmentették kémkedés vádjáról egy háromszor halálra ítélt fiatalembert

A szegedi francia megszállás epilógusa

Szegedről jelentik: Még 1920 január 27-én történt, hogy a szegedi magyar katonai hatóságok letartóztatták Székely-Schwartz József szegedi fiatalembert, akit a magyar hatóságok azal vádoltak, hogy mint a szegedi francia hadtestnél volt detektív, a francia katonai hatóságoknak olyan jelentést adott, mely szerint a magyar hadsereg a franciák megszállása idején 50 gépfegyvert rejtett el, illetve halazott be. Ezenkívül egy sereg kémkedésért vádolták meg Székely-Schwartzot, akinek ügyében három ízben tartott a magyar hadbírósg főtárgyalást és mind a három alkalommal kötéltálati halálra ítélték. Felebbzés folytán az ügy a legfelsőbb honvédtörvényszékhez került, mely az első ítéletet megsemmisítette és új tárgyalást rendelt el. Ez alkalommal ugyancsak bűnösnek mondták ki és újból kötéltálati halálra ítélték. A legfelsőbb hadítörvényszék ezt az ítéletet is megsemmisítette, de később a legfelsőbb honvédbírósg is halálra ítélt Székely-Schwartz Józsefet.

A jogerős ítélet után — már a kivégzés küszöbén — Székely családja kegyelmi kérvényt nyújtott be Horthy kormányzóhoz és egyben újraelvételre kérvényt is készített a fiatalembert ügyvéde, amelyben a kémkedés vádját igyekezett megcáfolni. A honvédtörvényszék helyt adott ennek az újraelvételnek és tegnap megtartották az érdekes ügyben a tárgyalást, ahol a legfelsőbb mederben folytatott ki a bizonyítást. Meghozták az ítéletet, mely szerint a háromszor halálra ítélt Székelyt a kémkedés bűntettének vádjában ártatlannak mondták ki és felmentették. A háromszor halálra ítélt Székely-Schwartz József ilyenkorán 5 évi és 10 hónapi vizsgálati fogság után szabadlábra került.

* Legjobb telefonkészülék! villanykörte és manometer raktárról. Házi telefon s villany-szerelést, minden fémipari s eszterga-munkát, javításokat igen szolid áron vállal Raiz elektromechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

*Párisi
női divat újdonságaim
megtekintése céljából
kérem szíves látogatását
Szilágyi
Ferdinand király-út
3*

SUCHARD
CSOKOLADÉ
HÁZTARTÁSRA ÉS NYERS EVÉSRE

ÚJDONSÁGOK

A NAGYVÁRAD ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:	Vidéken:
Egész évre . . . 600 lei	Egész évre . . . 800 lei
Félévre . . . 300 "	Félévre . . . 420 "
Negyedévre . . . 150 "	Negyedévre . . . 220 "
Egy óra . . . 50 "	Egy óra . . . 80 "

Telefonszám 38.

* Dr Andru Szever előadása. Dr Andru Szever ügyvéd most szombaton délután 5 órakor a törvényszéki palota esküdtszéki termében előadást tart a gyorsított új polgári eljárásról. Erre az előadásra az Ügyvédi Kamara tagjait, valamint a bírói és ügyészi kar tisztelt tagjait szívesen látjuk és szíves megjelenésüket kérjük. Az előadást vita fogja követni. A megjelenés az ügyvédjelöltre kötelező. Dr Kiss Döme, az ügyvédi kar dékánja.

* 25 éves jubileum a László-malomban. Szép ünnepség színhelye volt tegnap a László-malom, hol az üzem tisztviselői kara és műszaki személyzete Neubrunn Jakab vezérigazgató, a vállalatnál eltöltött működésének negyedszázados évfordulója alkalmából ünnepelte. Neubrunn vezérigazgató Románia közgazdasági életének egyik jeles, számottevő faktora, aki negyedszázados működése alatt mindenkor a malom-szakma legismertebb tekintélyei között foglalt helyet, akit tevékenységében abszolút szerénység jellemez és idejét kizárólag mindenkor csakis hivatásának szentelte. Puritán személye mindenkor került minden feltűnést, azonban nem tudott kitérni ezen — mondhatni — családias jellegű ünnepeltetés elől. Melynek folyamán a tisztviselői kar és műszaki személyzet Kara szobrászművész által a jubilánssal készített plakettet nyújtott át.

* A nemzeti tantárgyakat csak román könyvből lehet előadni. A közoktatásügyi minisztérium 101591—925. szám alatt az összes inspektorátusokhoz rendeletet bocsátott ki, mely szerint az erdélyi kisebbségi elemi iskolákban már folyó tanévben a történelmi és a földrajzot csakis románnyelvű tankönyvekből taníthatják. Ezen rendelet a nagyváradi főigazgatósághoz mult hó 28-án 9597—925. sz. alatt szintén megérkezett és a következőképpen szól: „Dl. Inspector Sef. A minisztérium arról szerzven tudomást, hogy az engedélyezett magyar iskolákban a román történelem, földrajz és alkotmánytan nem fordítottak le román nyelvre. Felkérjük, hogy intézkedjenek, hogy ilyen könyvek az iskolákba ne vezessenek be. Dir. Gen. Nal.”

* Ujságírók közgyűlése. Az Erdélyi és Bánati Népkisebbségi Ujságírók orsz. szervezetének nagyváradi csoportja holnap, szombaton este 9 órakor a Kereskedelmi Csarnokban rendkívüli közgyűlést tart.

* Rosskopi Béla dr lett a tudósanatórium főorvosa. Az utóbbi időkben, mint ismeretes, dr Gerő Sándor ellen, aki a nagyváradi tudósanatórium főorvosa volt, sok támadás irányult. A sanatórium ügyével az orvosszövetség is foglalkozott. A tudósanatórium egyesület Karácsonyi János püspök elnöklésével ülést tartott és pályázat mellőzésével dr Rosskopf Bélát választotta meg a sanatórium főorvosává. A tudósanatóriumot a régi főorvostól Rosskopf Béla dr Thury Kálmán és Bánai István választmányi tagok jelenlétében veszi át. Dr Rosskopf Béla neve jóhangzású Nagyváradon, különösen a tudógyógyítás terén. Nyolc esztendeje specializálja a tudógyógyítást. Vezetője volt a tüdőbeteg diszpenziáknak és jelenleg a poliklinika tudósszálát vezeti.

CHLORODONT A FOGAKNAK.

* Ingyenes román és német tanfolyam. Felkérjük mindazon kereskedelmi alkalmazottakat és magántisztviselőket (nők és férfiak), akik az október hó folyamán meginduló ingyenes román és német tanfolyamokon részt venni óhajtanak, jelentkezzenek a hivatalos órák alatt (minden csütörtök és szombat este 7 és 9 órák közt) csoportunk titkárnál az utj Munkás otthonban lévő hivatalos helyiségünkben. Alkalmazottak csoportvezetősége.

* Cuza professzor Budapestre megy. Bukarestből jelentik: Egy Cuza professzorhoz közel álló bukaresti lap azt a hírközl, hogy október 4-én Budapestre nagy antiszemita kongresszus lesz, melyre Cuza professzor, az ismert antiszemita diákvézér néhány hírvél megjelenni. Ezt a budapesti antiszemita kongresszus vezetőségének már hírs jeleztette. A bukaresti lapnak ezt a hírt teljesen fantasztikusnak és hihetetlennek tartjuk.

* A Jogi Kör közgyűlése. Az Ügyvédi Kamara Cercul de Studii, vasárnap délelőtt 11 órakor az Ügyvédi Kamara tanácstermében fontos tanácskozást tart. A tanácskozás célja a jogi működésének részletes megtárgyalása, az előadások anyagának megvitatása, az adók kijelölése, valamint a jogi kör tisztikarának megválasztása. Arra tekintettel, hogy a jogi körre igen fontos hivatás vár, mert célja a törvények és rendeletek megvitatása, megfelelő vaslatok előkészítése, a t. bírói, ügyészi, ügyvédi és ügyvédjelölti kar tagjait kérem, hogy minél nagyobb számmal szíveskedjenek megjelenni Dr. Kiss Döme dékán.

* Harminc százalékkal felemlék a képviselői fizetéseket. Bukarestből jelentik, hogy a képviselői fizetéseket január 1-től 30%-al felemlék.

* Elfogták Budapestén a Fulgerul igazgatóját. Néhány hónappal ezelőtt nagy port vert fel Váradon a Fulgerul szállítási vállalat ügye, amelynek igazgatója Friedman Sándor nagyobb kölcsönöket vett fel és elszökött az országból. Körülbelül 80 ezer lelei károsította így meg hitelezőit és feljelentésre a rendőrség körözövele adott ki ellene. Tegnap távirat érkezett budapesti államrendőrségtől, hogy Friedman Sándort letartóztatták és az ügyészségnek adták át. Arra kéri a nagyváradi rendőrséget, hogy a kiadás iránt intézkedjenek. Starrak kapitány elkészítette a büntető iratait és leküldte a külügyminisztériumnak, hogy diplomáciai úton kérjék ki a sikkaszt tisztviselőt.

* A biharmegyei református egyházmegye gyűlése. Okt. 9-én, 9 órakor a református internatu nagytermében tartja a biharmegyei református egyházmegye közgyűlést Tarnoczi Lajos esperes elnöklésével. Tárgysorozaton szerepelnek a egyházi és folyó ügyek.

* A Nagyváradi Sütőiparosok Egyesülete mult hó 30-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen fontos ügyek letárgyalása után Steiner Viktor elnököt melet ovációban részesítették és a tisztikarnak bizalmát és köszönetét fejezte ki a közgyűlés. Megszervezték egy hattagu békéltető bizottságot, amely vitás ügyekben fog dönteni egyrészt a munkaadók és munkások, másrészt a munkaadók között.

* A Cion-templomban az istentisztelet a Szukosz-ünnepeken péntek este negyed 7 órakor, szombat és vasárnap háromnegyed 10 órakor.

* A Kath. Legényegylet műsoros szüret táncmulatsága. Holnap este 9 órai kezdettel tartja meg a Kath. Legényegylet ez évi szüret táncmulatságát. Az egylet műkedvelőgárdája Gárdonyinak „A bor” című népszínművét adja elő. A bor nagyszerű alkotása, remekműve a nagy írónak. Hozzáfogható népszínművet azóta sem írtak. Utána 18 pár fogja festő népviseletben eljátszani a Toborzót. Kitiño zenéről és büfféről gondoskodtunk. Jegyek 40, 30, 25 leiert előre vásárolhatók az igazgatóságnál Str. Alexandrii (Teleki-utca) 13. és az Orszem könyvkereskedésben.

* Flegmann Ármín-cég, régi megbízható forrás vászon- és asztalnemű bevásárlásra.

Argaman, tapestra, velvet szőnyegek, abgépást és futó, valamint spárga szőnyegekben a legnagyobb raktár:
Leifner Márton ri.-nál

* A telepesek aranyfrankjai. Bukarestből jertek: A román kormány értesítette a népszótárságát, hogy a kincstár átutalt a román nemzeti banknak a telepesek részére leendő kifizetésre 200 ezer aranyfrankot. Ez az összeg alig egy harmada annak, amit a népszótárság megítélt és a táviratban nem jelzi a kormány, hogy a többi mikor fizetik ki.

* Ujabb elbocsátások a postánál. A nagyarádi második számú postahivatalból tegnap elmondás nélkül ismét elbocsátották öt derék kézbesítőt és mozgópostást, mert a román nyelvet perleltől nem tudták megtanulni. Az elbocsátottak a következők: Medgyes Imre mozgópostás (14 évi szolgálata és 6 gyermeke van.), Cörök Lajos (18 évi szolgálata), Kocsi József (14 év), Huvé Mihály (26 év), Szilágyi István rovan-szóló (18 év). Medgyes Imre mozgópostás reggel Máramaroszigetéről érkezett meg szolgálatából, amikor tudomására hozták, hogy minden igényjogosultság nélkül elbocsátják. Valamennyi elbocsátott postás büntetlen életű, kifogás ellenük hosszú szolgálati idejük alatt nem merült fel. Bármilyen állást, foglalkozást adnak nekik, jelez-zék azt a Nagyvárad kiadóhivatalába.

Darvas harisnyái legjobbak

* Szörme-árúknak új, valamint javítási munkákkal forduljon bizalommal Kollár-hoz Nicolai Jorga-Zöldfa-u. 5., ahol meggyőződhet arról, hogy pontos és becsületes kiszolgálásban részesül.

• SZÍNHÁZ •

— A városi színház igazgatósága mély tisztelettel kéri a t. bérlo közönséget, hogy tavalyi bérletét okvetlenül megújítani szíveskedjék, mert pénteken délelőtt már az új bérlokat kapják meg a meg nem újított bérleteket.

~ MOZI ~

— Gloria Swanson és Rodolpho Valentínó ismét együtt játszanak ma, pénteken a Dorian-filmszínházban. Színe kerül Gloria Swanson egyik legszebb kiállítású filmje, a „Kékszakáll nyolcadik felesége”. Ezenkívül színe kerül Rodolpho Valentínó leghálásabb idei szerepe, az „Lili Maharadzsza”. A 14 jelvonásos műsor levetítése hosszú időt vesz igénybe és ezért az előadások pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön: Buster Keaton (Malek) legjobb vigjáték-műsora.

— 100 HP. szerelmi autó a legszebb siker jegyében pereg az Apollóban. A vidám, élénk téma mindenkinek nagyon tetszett, az autoverseny száguldó tempója megszakítás nélküli izgalomban tartja a nézőt. Hősünk, Reginald Denny, a szerelem szárnyas motorján száguld a cél felé, hogy elsőnek fusson fel, meri ezzel szíve választottját nyeri el. Roppant kedves, bájos jelenetek vannak a filmben, a sofőr és a gazdag autógyáros leányának szerelme tele van romantikával. A nagy sikerre való tekintettel a darab még pénteken is megy. — Szombaton először „Nju”, Conrad Veidttal és Emil Janning-sal a főszerepekben.

• TÖZSDE •

Bukarest, október 1. (Zárlat.) Páris 1006, London 1027, Newyork 211, Milánó 865, Zürich 41, Bécs 30, Prága 625. Valuták: Font 1015, fr. frank 1000, sv. frank 40, lira 855, dinár 360, dollár 408, osztrák 29, magyar 29,5, szokol 610.

Zürich, október 1. (Zárlat.) Berlin 12330, Amszterdam 20835, Newyork 51825, London 2510, Páris 2452, Milánó 21, Prága 153550, Budapest 7250, Belgrád 91850, Bukarest 245, Varso 86,5, Bécs 7315.

A betörők klubja

Irta HENRY A. HERRING
I. kötet.

31

— Nem, csak aféle nagypapa-órak. De a legbajosabbak, amit valaha láttam. Mindegyiknek meg van a dátum Mr. Tullit mindegyiknek megszerezte a pedigree-jét. Egyik a holdat mutatja s a másik az év napjait. Egy csillagászt kell majd fogadnunk, aki szabályozza és rendbe hozza, Mr. Tullit azt mondja, hogy legjobban a vonaton tud dolgozni, mert a láma kellemesen elszongítja. No, ezt a három órát most beállítom a szobájába, hadd legyen boldog a lármájukkal. Hát te mit csináltál egész nap, apus?

— Néhány jegyzetet készítettem és e pillanatban éppen nagyon értékes felvilágosításokat esapok. Lord Roker azt mondja, hogy ő egy naplopó.

— Bizonyára igazságtalan önmagával szemben — mondta a leány és kacagó szemekkel nézett a lordra.

Roker a fejét rázta.

— O nem — mondta — én nem szoktam dolgozni.

— Hát mit csinál az idejével?

— Lovagolok, vadászok, halászok, vívok, kártyázok és — hm — évente egyszer részt veszek az Eton és Harrow cricket versenyen.

— Te jó Isten! — kiáltott Mr. Pilgrim. Lovagol, vadászok, halászok, vív, kártyázik és egyszer egy évben cricketversenyre megy.

— Az Eton- és Harrow-versenyt említettem.

— No igen, valami nevet csak kell adni neki.

— És mit csinál ön, ha nem lovagolhat, vagy kártyázhatik?

— Akkor összeszámolom a vadász- és halász-szákmányomat.

— Nagyon, nagyon érdekes — mondta Mr. Pilgrim magánkívül. Es mire vadászok?

— Rókára és madarakra.

— Ugylátszik, a kis vad kielégíti önt. Sose vágyakozott elefántra vadászni.

— Soha, London környékén kevés az elefánt, arra pedig lusta vagyok, hogy Afrikába menjek érte. Hátra volna meg az állatkert néhány elefántja, de viszont, ha ezeket lelőném, ez némi feltűnést keltené. Inkább hagyom.

Mr. Pilgrim élesen megnézte vendégét, de Lord Roker nyugodtan állta tekintetét.

— Szabad kérdezni, hogy jut ön a pénzéhez? firtatta az amerikai tovább.

— Jövedelmemet az apámtól kapom. Az összegre nem emlékszem pontosan, úgy körülbelül 3000 évente.

— Dollár?

— Ah, dehogyan, font.

— Hetvenötezer korona! Elég csinos, gömbölyű összeg. De hát sohasem vágyott ezt a háromezret harmincezerre növelni?

— Igen, már ajánlottam apámnak, hogy emelje fel ezt a summát, de ilyen magasra nem mentem. Ötözet kértem, de az öreg ur nem fogadta el ajánlatomat. Talán egyszer, majd, később felemeli, de persze 30.000 szöbe se jöhet.

— Nem ezt gondoltam. Nem az Ön apánszát értettem, hanem azt, hogy nem gondolt-e Ön soha arra, hogy jövedelmét, tesszem azt, kereskedelmi tevékenységgel megsokszorozza?

A lord elgondolkodott.

— Nem, soha, mondta tévován.

— Az elefántot és a business-t nem szereti — dörmögte Mr. Pigrim a szakállába. No, tudvalevőleg többrendbeli icske szükséges egy nyár előállítására. Valószínűleg tehát az Ön atyja ura csinált üzleteket.

— Egyáltalán nem. Mindenét, amiye van, az öveitől örökölte.

— És, hogy tette szárazba az első és a báránykát?

— Haboruban, III. Eduard alatt. Szerencséje volt, ez az egész. Sikerült elfognia egy királyi és két közönséges herceget, meg egy francia marsallt. Mai napig is ezeknek a váltságdíjából élünk?

— Ezt az első öst szerettem volna ismerni, mondta Mr. Pilgrim.

(Folyt. köv.)

Sztr. Vlahuța (Szent János-utca)

elején modern 2 utcai szoba,

előszoba mellék-helyiségekkel,

teljes berendezéssel olcsón átadó

Weisz Gizzi

Matei Besarab (Nyomda)-u. 4.

Szépségápolás

Külföldi utamról hazatérve, magammal hoztam a kozmetikán újabb létező összes modern felszerelést, mely által módjában van a hölgyközönségnek szépségápolását legszakszerűbb módszerrel eltüntetni. Párisi „Miracle” művek egyed-árusítását Románia területére megkaptam, mely-lyel a kellemetlen hajszálak arc, kar és lábról néhány perc alatt eltűnik, amely csak hónapok multán ujul ki anélkül, hogy a szálakat erősítően vagy sűrűsítően. Össze nem teveszthető tehát depilátoriummal. — Különleges szépítő szerek. Rádiumos szénsavas arc-pakolás.

D. STERNBERG HELÉN

kozmetikai műterme, Oradea-Mare, Piaja Regina
Maria (Bémer-tér) 3. szám, I. emelet.

MEINL

pörkölt-kávé naponta irissz érkezik
a WURST-céghez
Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Okmányokkal bíró szakképzett modern

fényképezés (nő)

aki műtermet önállóan vezethet, október 15-re

keresztetlik.

Feltételek „Mimosa” címre, Belényes küldendő.

A Dréher-Haggenmacher

Nagyvárad Sörgvár t. t.

legújabb világos sör specialitása

„Őszi Sör”

mindenütt kapható.

Eladó: Ötszobás szép magánház nagy udvar,

kerttel azonnal beköltözhető; villamos-
hoz közel háromszobás egy hold szőlővel; Ujvárosban
négy szobás, fűrdőszobás magánház gazdasági udvarral
450.000; Központban két ötszobás magánház. — Házal,

telkek, szőlők, földbirtokok.

Kilencven hold földbirtok hat évre; —

Két szobás parkettes lakás három évre.

Csapó, Str. Szíaroveszky 7.

ENRILO babkávával

keverve, alig különbözik a tiszta babkávától. Ez a keve-
rék az „ENRILO” által erősebb és tartalmasabb zamatot és több tápértéket kap. Az „ENRILO” használata a kávé-
fogyasztást olcsóbbá és takarékosabbá teszi. Az EnriLO egye-
dtüli gyártói,

Franck Henrik Fiai

cég, kezkesedik ki-
tűnő minőségeért.

ENRILO

1546-3

Apróhirdetés egy szó ára 4 Lei, vas-tag betűvel 8 Lei, legkisebb hirdetés 10 szóig 40 Lei.

OKTATÁS

Oklevétes tanítónő két kis fiúhoz vidékre keresetlik, ki a gyermekek oktatását első elemre vállalná. Ajánlatokat Károly Imre Andrid jud. Sătmăre. 3647H

LAKÁS

Butorozott szobát keresek. Marinescu sófő, Hegedüs Hirlapiroda. 1614H

Piața Mihai Viteazul (Nagy-piac-tér) 10 alatt 2 szülin helyiség, melyek üzletnek és gyárhelyiségnek is alkalmasak, kiadók. Ertekezni Feldheim Testvérek-nél. 36399

Huszonöt-harmincezer lei évi bért fizetek lelépés nélküli 2 szobás modern lakásért. Cim Hegedüs Hirlapiroda. 3640H

Egy világs műhelyhelyiség üzletnek is alkalmas, kiadó. Ertekezni hártuladonossal, Str. Dimitrie Cantemir (Beőthy Odón-u.) 78. 3646

ELLÁTÁS

Intelligens izr. család elfogad egy középiskolási fiút mérsékelt áron, hogy szintén iskolás kis fiának társasága legyen. Cim a kiadóban. 3634H

Alkalmazás

Jövő hónap 10-15-ére keresek főzni tudó mindeneszt jó bizonyítvánnyal. — Jelenkezés d. u. 5-ig. Cim a Hegedüs Hirlapiroda. 3532H

Románul tudó férfi jegyzedők felvételnek a városi színházhoz. 3574

Megbízható tisztességes 12-14 éves kúfő fiút felvesszünk. Cim kiadóhivaban. 3606

Vegyeskereskedésbe vidékre segéd keresetlik, román nyelvtudás szükséges. Cim: Kohn Pál, Ginta. 3636H

Elsőrendű fűzővarrónőket és tanulóleányokat fizetéssel felvesz „Léda” fűzőszalon Str. Alexandrii. 3635H

Előkelő részvénytársaság érettségizett gyakornokot keres. — Ajánlatok „Rbor 1789 a.” jelígre Rudolf Mosse hirdetési vállalat-hoz Oradea-Mare kértnek. 3633M

Perfekt szakácsnő mindenesnek felvétetik. Dr. Gelert, Str. Cantemir (Beőthy-utca) 6. 3628H

Gazdatiszt korán kelő, erélyes, azonnali belépésre keresetlik, ki nagyobb gazdaság belterjes kezelésében teljes jártassággal bír. Ajánlatokat bizonyítvány-mácolatokkal és fizetési ígérennyel Eto gazdaság Andrid jud. Sătmăre adandó. Bemutatkozásra meghívás esetén saját költségen tartozik. 3648H

Értesítés

Mosse-hirdetés

Értesítés

Szűcs szalonomat

Bulv. Regele Ferdinand 14. szám alatt megnyitottam

Szalonomban a legutolsó párisi creaciók alapján métek után készítik a legmértányosabb árak mellett női és férfi bundát, salát, estélyi belepót

fourteur parisien Stefan Lakatos fourteur parisien

Mindenes főzőnő magas fizetéssel azonnal felvétetik. Kun, Str. Aurel Vlaicu (Vámház-u.) 51. I. emelet. 3629H

Megbízható szakácsnő keresek azonnala vagy 15-ére Róna, Str. Alexandrii (Teleky-utca) 9., II. e. 3649

Adás-Vétel

Eladó 42 cat. holdas birtok, 4 hold szőlő, 7 szobás lakás, fürdő, cseléd lakás, 4 kut, 2 magtár, istálló 20 jószág. Gyönyörű gyümölcsös 2.000.000 Lei. Házak 8.000.000-ig. Toma Józsefnél 9-12-ig, 3-6-ig. Str. Tacke Ionescu (Körözs-u.) 21. 3412

Eladó házat, kiadó csere lakásai, butorozott szobáját 24 óra alatt diszkrétan eladom. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 3622

Nincs jobb szer az arc színének, bársonyos puhaságának megóvására mint a

Creme

á la Sirene

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

Főlerakat „Omnia” laboratorium
București, Strada Trogresului 13.

Központban 4-3-2 és 1 szobás lakások eladók. Butorozott szobák vannak. — Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 3609

Házat, lakást, üzletet, szőlőt, butorozott szobát 24 óra alatt vehet. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 3623

Fehér könyvszekrényt keresek gyermekszobába való. Cim Hegedüs Hirlapiroda. 3612H

Zsidó liceumi tankönyvek eladók, főleg VIII. osztályosok Str. Mănăilri (Zárda-utca) 1. emelet. 3395H

Eladó Str. Simeon Bărnău (Damjanich-utca) 12. sz. ház, nagyszertien külön házzá választható fele része. Egy három és egy két szobás lakással, nyolcszáz négyzetméteres nagy kerttel. Ertekezhetni a tulajdonosnál I. C. Brătianu (Szánizló-utca) 63. szám alatt. 3631

Irodai teendőkhöz jártas perfekt magyar

gyors- és gépirónó állást nyerhet.

Német helyesírás szükséges. Ajánlatokat a Hegedüs Hirlapiroda-ba kérjük »Royal« jelígre

Aszódi

8-tele zamatu

pörkölt kávéi a legjobbak

Az ünnepekre hárs- és akácméz, saját darálású porcukor és a legjobb fűszerárak kaphatók. Friss idei mák és dió. **Aszódi Sas-palota.**

A Nagyváradai Bőröndáru és Táskagyár

Az iskola-idény beálltával gyáramban, Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 18. szám alatt az iskola-táskák detatibani eladását engros árban megkezdettem.

A kolozsvári Czell sörfőzde világos „URSUS” söre a közönség legkedveltebb itala. Össze nem tévesztendő más gyártmányu „CZELL” elnevezésű sörökkel, mert **csak az**

„URSUS”

elnevezésű sör az eredeti és közkedvelt,
Kolozsvári-Monostori sör!

Eladó Piața Regina Maria (Bémer-tér) közelében utcára nyíló háztelek Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-u.) 4. 3609

200 hl. új hordó, külön nagyságban eladó. Str. Ep. Radu (Sztaroveszky-utca) No. 9. 3609

Fűszerüzlet berendezése komplett — vadonatúj, levegő, jégsekreány süsken, jutányosan eladó Piața Unirii 7. 3609

Szépirodalmi könyvek használtat, franciát és metet megvételre keressék Hegedüs Hirlapiroda. 3609

Használt de jó állapotú levő fürdőszoba berendezést vennék. Weisz, Cs. Csukorka-üzlet. 3609

Külfélék

Találtatott egy levél pözel, igazolt tulajdonosa a vevélei a Hegedüs Hirlapiroda-ban. 3609

Fajliszta nőtény fariskutját fizetés ellenében hónapokra ki vállalja. Nic. Iorga 14. 3609

24% kamatra keresünk gánpénzt teljes fedezéssel. Adásvétel Részvt. Pann Traian (Széchenyi-tér) Ertesítés délután. 3609

Remélem tudja már, hogy a Pannoniában

vízumoztat DEUTSCH

a futár Utleveleket elintézt

ÓRÁK

ékszerek eladása, szerszerű javítása a legkoplikáltabbig

TISZAY-né Alexandrii (Teleky)-u. Jutányos árak. Preciz munk

Román-Magyar Magyar-Román

Ghetie szótár eladó

a Hegedüs Hirlapiroda-ban

ROMÂNIA AGRICOLĂ

ajánl: **superfoszfátot, nemesített vetőbuzát**